

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»**

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(14-15 жовтня 2022 р.)**

2 том

ОДЕСА 2022

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 14-15 жовтня 2022 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2022. — 176 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського». Протокол № 4 від 27.10. 2022 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2022

Бянь НАНЬНАНЬ

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»*

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ АЗИМУТИ ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО- ВИКОНАВСЬКОЇ САМОРЕГУЛЯЦІЇ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Успішність вокально-виконавської діяльності напряду залежить від якості фахової саморегуляції співака в умовах концертного виступу. Усвідомлення теоретичних засад дослідження феномену саморегуляції стає першою сходинкою на у дослідженнях проблем фахового становлення майбутніх магістрів-вокалістів.

У річищі психологічних досліджень саморегуляція вивчається в якості цілісної система засобів психіки, за допомогою яких особистість здатна керувати власною цілеспрямованою активністю. Іще Лев Виготський стверджував, що саморегуляція соціальної життєдіяльності людини може бути адекватною означеній життєдіяльності лише коли здійснюється соціальними засобами, які виробляються людьми, а не природою. Видатний психолог називає саморегуляцію «автостимуляцією», під якою розуміє створення й застосування штучних стимулів-засобів задля визначення тактики власної поведінки. Зауважимо, що існують різноманітні аспекти дослідження феномену саморегуляції, у тому разі окремих сфер особистості: поведінки, мотивації, емоцій та волі тощо.

Аналіз значного масиву зарубіжних наукових досліджень засвідчив, що саморегуляція розглядається у річищі праксеології як атрибут праці (М. Бокартс, Т. Котарбінський, П. Елмер, П. Пінтріх, Д. Шунк та ін.) або визначаються як метакогнітивні характеристики саморегуляції навчальної діяльності (К. Гриппен, К. Забруцькі, К. Рес та ін.). Але важливим азимутом і методологічним знаряддям в питаннях саморегуляції стає синергетика.

Наголосимо, що саморегуляція вважається найважливішим атрибутом теорії самоорганізації. Функція саморегуляції характеризує здатність будь-якої системи до змін під дією внутрішніх та зовнішніх впливів і подальшу її (системи) стабілізацію, включаючи механізми прямого та зворотного зв'язків, а в соціальних системах – самоуправління та керівництва. Представники теорії функціоналізму (Т. Парсонс, Г. Спенсер) виокремлюють у суспільстві регулятивну систему, що забезпечує координацію та контроль над окремими підсистемами соціальної цілісності.

Аналіз цілокшталту психолого-педагогічних досліджень науці засвідчив наявність сталого поняття «саморегуляція особистості» як її здатності керувати собою на основі усвідомлення й оцінки власних психічних станів і поведінки, як

цілісне особистісне утворення, що забезпечує планування й реалізацію дій відповідно до поставленої мети у процесі самовдосконалення.

Наголосимо, що в нашому дослідженні формування вокально-виконавської саморегуляції майбутніх магістрів музичного мистецтва важливим завданням стає вивчення взаємодії її (саморегуляції) психологічних механізмів, зокрема таких, як рівень власних домагань, самоконтроль, самооцінка, рефлексія, самостимуляція тощо. Так, за допомогою самооцінки досягається адекватність рівня домагань особисті й визначається необхідна кількість зусиль для здійснення нею певної діяльності. Самоконтроль дозволяє визначити власні помилки та уникнути їх повторення в майбутньому, сприяє формуванню в пам'яті еталонного образу в складній системі вокально-виконавських дій.

Важливими механізми саморегуляції є також рефлексія (дозволяє приймати оптимальні рішення та відповідати за них, усвідомлювати власні інтереси й мотиви поведінки) та самостимуляція (забезпечує мобілізацію внутрішніх сил вокаліста-виконавця задля подолання технічних та психологічних труднощів). Деякі дослідники характеризують механізми саморегуляції в інших аспектах: як генетично-детерміновані; як відносно пасивні; як активну ланку саморегуляції, що включає цілеспрямовану поведінку особистості в зовнішньому середовищі тощо.

Отже, результати міждисциплінарного дискурсу дозволяють нам зосередити свою увагу на таких аспектах проблеми формування вокально-виконавської саморегуляції майбутніх магістрів музичного мистецтва, як усвідомлення власних намірів і цілеспрямоване планування вокально-технічних дій та володіння собою, своїми емоціями в екстремальних умовах концертного виступу.

Лю ЧЖИГО

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»*

ФЕНОМЕН САМОРОЗВИТКУ В НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ У РІЧИЩІ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОСТІ

Вирішення проблем саморозвитку потребує міждисциплінарного підходу. Теоретичними підставами розроблення означеного поняття вважаємо філософські, соціокультурні, психологічні та педагогічні концепції. Розгляд феномену саморозвитку слід розпочинати з відповідного термінологічного дискурсу, першою ланкою якого вважаємо категорію розвитку. В межах історико-філософського підходу його слід у першу чергу розглядати як

Бянь НАНЬНАНЬ

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ АЗИМУТИ ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО-
ВИКОНАВСЬКОЇ САМОРЕГУЛЯЦІЇ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА 159

Лю ЧЖИГО

ФЕНОМЕН САМОРОЗВИТКУ В НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ У
РІЧИЦІ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОСТІ..... 160

Сунь ЖУЙ

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПОЛІХУДОЖНЬОЇ ОБІЗНАНОСТІ
МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВОКАЛУУ СВІТЛІ
ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ ПОШУКІВ..... 162

Ганна ГРАБОВСЬКА

ІМПРОВІЗАЦІЯ ЯК КОМПОНЕНТ АВТЕНТИЧНОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ
СКРИПКОВОЇ МУЗИКИ БАРОКОВОЇ ДОБИ 163

Оксана ЛИПКО

ВОКАЛЬНА ОРФОЕПІЯ ЯК КОМПОНЕНТ
ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
МАЙБУТНІХ СОЛІСТІВ..... 167